

Energiätehokkuuden maaprofiili: Suomi

Toukokuu 2011

Energiätehokkuuden trendit

Yleistä

Suomen energiatehokkuusindeksi (ODEX) voidaan laskea vain jaksolle 2000–2008 johtuen teollisuussektorien lähtötietojen puutteellisuudesta. ODEX on laskenut 12 % vuodesta 2000, mikä tarkoittaa samansuuruisia energiatehokkuuden paranemista tarkastelujaksolla.

Teollisuus

Teollisuudessa massa- ja paperiteollisuuden merkittävyys näkyy siinä, että koko teollisuuden energiatehokkuusindeksi on kehittynyt samalla tavoin kuin massa- ja paperiteollisuuden. Teollisuuden energiatehokkuus kokonaisuudessaan on parantunut 13 % jaksolla 2000–2008. Lähtötietojen puuttumisen vuoksi teollisuuden energiatehokkuusindeksiä ei voida laskea ennen vuotta 2000.

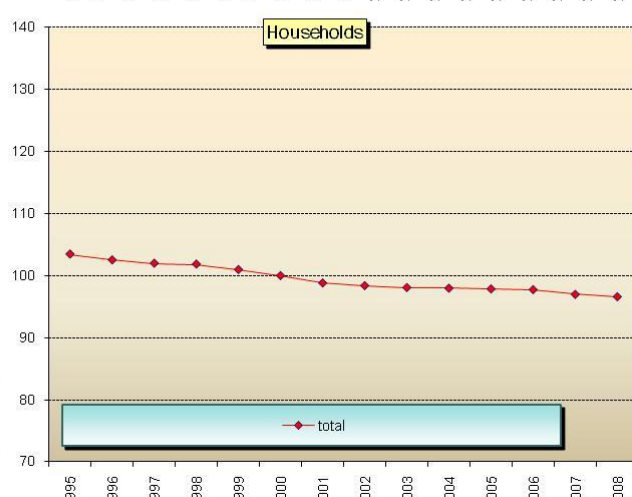
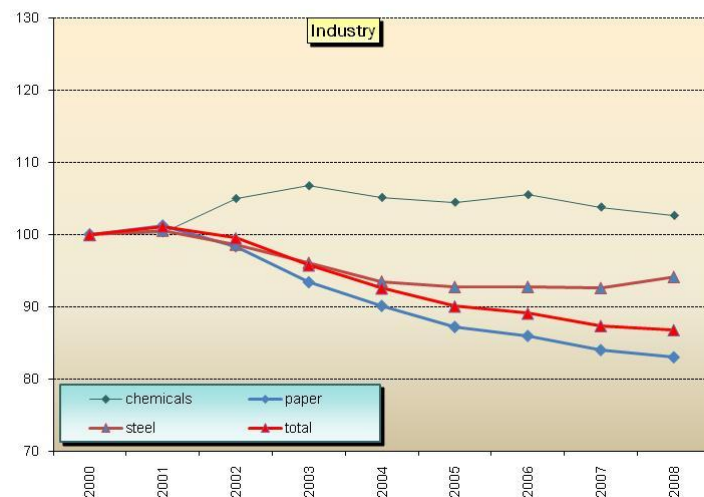
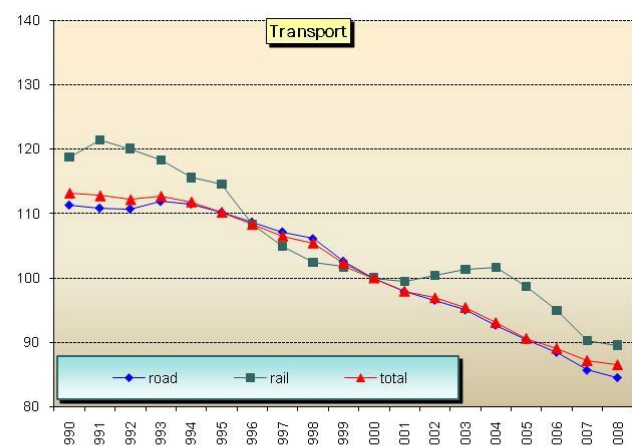
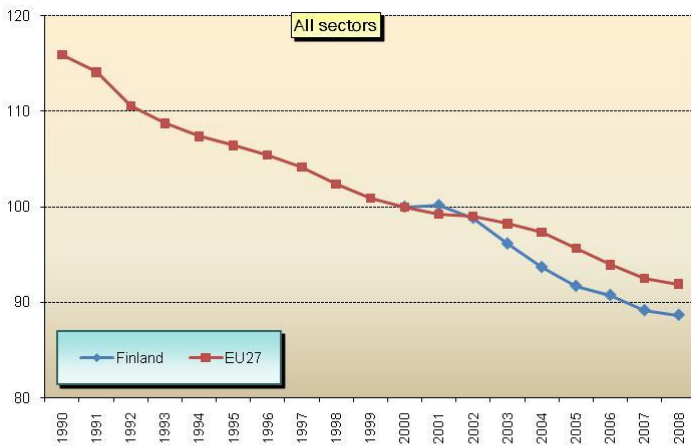
Kotitaloudet

Kotitaloussektorin energiatehokkuus riippuu paljolti lämmityksen energiatehokkuudesta johtuen pitkistä kylmistä talvista. Kotitalouksien ODEX-indeksin laskennassa tarvittavia lähtötietoja on saatavilla vain vuodesta 1995 eteenpäin. Kotitalouksien energiatehokkuusindeksi on laskenut 7 % jaksolla 1995–2008.

Liikenne

Liikennesektorin energiatehokkuus on parantunut 24 % jaksolla 1990–2008. Tarkastelujaksolla merkittävää tehokkuuden paranemista on tapahtunut tie-, rautatie- ja lentoliikenteessä.

Energy efficiency index (base 100=2000)

* All indicators measured as a three-year moving average.
Source ODYSSEE
For more information : <http://www.odyssee-indicators.org/>

Energiatehokkuustoimenpiteet

Instituutiot ja ohjelmat

Vuoden 2008 pitkän aikavälin ilmasto- ja energiastrategia korvasi aiemman vuonna 2005 julkaistun strategian. Se luo suuntaviivoja sille, miten Suomi aikoo saavuttaa hiilidioksidipäästöjen vähennykselle asetetut tavoitteet. Valtioneuvosto antoi periaatepäätöksen energiatehokkuudesta 4.2.2010. Vuosina 2010–2020 toteutettavan toimeenpano-ohjelman tavoitteena on saavuttaa strategiassa vuonna 2008 asetetut tavoitteet.

Työ- ja elinkeinoministeriön energiaosasto vastaa Suomen energiapolitiikasta. Motiva Oy on valtionyritys, joka auttaa valtionhallintoa toteuttamaan energiatehokkuustoimenpiteitä.

Teollisuus

Teollisuussektorilla energiansäästö- ja energiatehokkuussopimukset ovat olleet yksi pääasiallisista keinoista energiatehokkuuden edistämiseksi vuodesta 1997. Nykyiset sopimukset ovat voimassa jaksolla 2008-2016. Aiemmalla sopimuskaudella saavutetut säästöt olivat 6,3 TWh/v lämpöä ja polttoaineita ja 1,1 TWh/v sähköä. Energiatehokkuussopimukset edistävät myös energiakatselmuksia, joita valtio tukee taloudellisesti kuten myös energiatehokkuusinvestointeja.

Kotitaloudet ja palvelut

Ympäristöministeriö julkaisi uusimmat rakennusmääräykset koskien rakennusten lämmöneristystä ja energiatehokkuutta vuonna 2010. Ne johtavat 30 % tehokkuuden paranemiseen uusissa rakennuksissa. Seuraava uudistus tapahtuu vuonna 2012. Suomessa rakennusmääräysten noudattamista valvotaan tarkasti.

Taloudellisia avustuksia myönnetään asuinrakennusten lämmöneristykseen parantamiseen, lämmitys- ja ilmanvaihtojärjestelmien uusimiseen ja korjaamiseen sekä uusituvan energian käyttöönottoon.

Kotitalous- ja palvelusektorin energiatehokkuutta edistetään useilla energiatehokkuussopimuksilla. Sopimuksia on käytössä kuntasektorilla (2008-2016), yksityisellä palvelusektorilla sisältäen matkailu- ja ravintoala-alan, kaupan alan ja autoalan (2008-2016), kiinteistöalalla (2010-2016), maataloudessa (2010-2016) sekä lämmitys- ja liikennepolttonesteiden jakelutoiminnassa (2008-2016).

Eräs uusi toimenpide on pysyvän kuluttajien energianeuvontajärjestelmän suunnittelun käynnistyminen.

Liikenne

Liikenteessä on energiatehokkuussopimukset tavarakuljetuksille ja logistiikalle (2008–2016) sekä joukkoliikenteelle (2008–2016). Jälkimmäinen kattaa linja-autot, pääkaupunkiseudun lähijunaliikenteen sekä raitiotieliikenteen. Vuoden 2008 autoveromuutoksen seurauksena henkilöautojen autovero riippuu ajoneuvon hiilidioksidipäästöistä.

Energiainnatt ja -verot

Energiaverotuksen tavoitteena on hidastaa energiankulutuksen kasvua ja ohjata tuotanto ja käyttöä kohti vähäpäästöisempiä energiamuotoja. Energiasisältöveroa kerätään öljytuotteista, hiilestä ja maakaasusta. Lisäksi hiilidioksidiveroa kerätään kaikista fossiilisista polttoaineista, joskin maakaasulta alennettuna. Sähkön, turpeen ja mäntyöljyn energiaverotusta ei ole kytketty niiden hiilidioksidipäästöihin.

Eräitä energiatehokkuustoimenpiteitä

Sektorit	Toimenpiteen nimi	Vuosi
Teollisuus, palvelut	Energiakatselmukset	1992
Teollisuus, palvelut	Teollisuuden energiatehokkuussopimukset edeltäjineen	1997
Palvelut	Kuntien energiatehokkuussopimus ja energiaohjelma edeltäjineen	1997-
Palvelut ja kotitaloudet	Kiinteistöalan energiansäästösopimus ja sitä edeltäneet sopimukset asuinkiinteistöalalla (2002-2009) ja kiinteistö- ja rakennusalalla (1997-2009)	2010
Liikenne	Joukkoliikenteen energiatehokkuussopimus edeltäjineen	2001
Liikenne	Tavarakuljetusten ja logistiikan energiatehokkuussopimus edeltäjineen	1999
Liikenne	Hiilidioksidiperusteinen autovero	2008
Kotitaloudet	Lämmitys- ja liikennepolttonesteiden jakelutoiminnan energiatehokkuussopimus (Höylä III-ohjelma edeltäjineen)	1997-
Kotitaloudet	Kuluttajien energianeuvonnan pysyvän järjestelmän kehittäminen	2011
Horisontaalinen	Energiakatselmus- ja investointituet	1992
Horisontaalinen	Uudet rakennusmääräykset koskien rakennusten lämmöneristystä	2010

Source : MURE
www.mure2.com